

Jezus nu spoedig kwam, om zus weer levend te maken! Als hij wist waar de Heer op aarde was, dan zou hij naar Hem toegaan, al was het op zijn bloote voetjes, zelfs naar Amsterdam, en hij zou Hem zoolang bidden totdat Hij meeinging.

Dominé kwam ook. Hij trachtte de weduwe te troosten en kleine Jan hoorde alles wat dominé zei? 't Was alles heel mooi, maar 't gaf hem zijn zusje niet weerom.

Den volgenden dag werd zusje begraven. Het was buiig weêr. De wind gierde langs de straat, maar dit verhinderde de burenen niet, om naar buiten te komen, en naar de treurende weduwe te zien, die haar kind liet begraven. Zij ging voorop met kleinen Jan, die moeder bij de rokken vasthield en haar gedurig aanzag. Achter die beiden kwamen tante Neeltje met Truitje en Aaltje, die een krans en bloemen in de hand hielden, om daarmede het kistje te versieren, als het in de groeve werd neergelaten. Klaas de timmerman droeg het kistje, en de bloemen, die tante Neeltje gisteren er in gelegd had keken er onder door.

't Was een droevige gang, vooral voor moeder en haar kleinen Jan. De laatste had, zich — zooals men het noemt — nog al goed gehouden, maar toen de doodgraver de zwarte aarde en de dikke kluiten op het kistje wierp, toen bezweek zijn hart en begon

hij zoo bitter te huilen, dat tante Neeltje hem op haar arm naar huis moest dragen.

Sedert dien dag was kleine Jan dezelfde knaap niet meer. In plaats van netten te knooien of naar het strand te gaan en de visschersschuiten te bekijken, hield hij zich stil in huis en keek gedurig voor zich heen. Het eten smaakte hem niet; hij vroeg om geen enkel stuk brood. Het liefst wat hij deed, was al het speelgoed van zus bijeen te zoeken en dit in een doos te bergen: de pop met de houten armen, de potjes en pannetjes en de steentjes en bikkeltjes, waarmede hij met zus gespeeld had.

»Tante,» vroeg hij eens, »ik wou zoo graag een zwart bandje hebben.»

En toen tante Neeltje het hem gaf, bond hij het bandje, tot teeken van rouw, om de groene jurk van pop, lei haar in de doos en zette die op de plank van de bedsteê, waarin hij sliep. Van dag tot dag werd hij lusteloos; hij kwijnde weg. Hij had het heimwee naar zijn zusje en zijn eenigste verlangen was dáár te zijn waar zus was, in den hemel, bij den Heer Jezus, die haar zeker nu levend en gelukkig zou gemaakt hebben.

En met dit verlangen op de lippen stierf hij in de armen van zijne moeder.

DE BANKETLETTER EN NOG WAT.

EENE VERTELLING.

I.

't Was St. Nicolaas en .... ook St. Nicolaasweêr. Meest altijd is het in 't begin van December regenachtig, winderig, buiig, mistig en wat er al zoo meer in die dagen plaats heeft. Nu is dit wel niet voordeelig voor vele winkeliers in speelgoederen en galanteriën, en nog minder voor koekbakkers, die op goed vertier in den St. Nicolaastijd hopen, maar toch, zij die iets noodig hebben, die speelgoed, iets moois, iets nuttigs of iets

lekkers voor hunne kinderen willen koopen, storen zich niet aan wind of weêr en gaan den eenen winkel in en den anderen uit om zich daarvan te voorzien.

In een zijstraatje van de achterbuurt, waar niet vele rijken wonen en ook geene mooie winkels zijn, zat eene vrouw in haar kamertje en was bezig met breien, evenals haar achtjarig dochtertje, Truitje, die wel niet zoo vlug de breinaald op en neer liet gaan als hare moeder, maar toch haar best deed, om haar aantal naadjes af te maken. 't Was avond;

een heel klein petroleumlampje stond op tafel en verspreidde slechts een zwak licht in dit vertrek, dat wel rein was, maar alle ken-teekenen droeg, dat de bewoners daarvan tot de armen of bijna armen behoorden. Er stond geen kachel in dit kamertje, maar wel lag er een rookerige turf op de ijzeren plaat van den haard.

De vrouw zuchtte. Zij dacht aan haren man, die een jaar geleden gestorven was en haar en hare beide kinderen in behoeftige omstandigheden had achtergelaten. Thans had zij geen ander middel van bestaan dan met naai- en breiwerk iets te verdienen. Den ganschen dag en dikwijls ook een gedeelte van den nacht zat zij op haar stoel bij het venster en naaide er vlijtig op los. Maar haar vlijt werd zeer schaars beloond. Zij verdiende zoo weinig, dat zij ter nauwer-nood brood en andere levensbehoeften kon koopen, om daarmee haren honger en dien van hare kinderen te stillen. Sedert van morgen vroeg had zij nog niets gegeten en het laatste stukje brood, dat nog in de kast lag, had zij 's middags aan hare kinderen gegeven, met een paar in spekvet gebakken aardappelen. Zij had echter hoop heden avond geld te ontvangen voor brood, aardappelen, een weinig boter en een tiental turven. Sedert twee dagen had zij hard gewerkt aan het maken van drie hemden voor eene mevrouw, die haar nu en dan werk gaf en de hemden aan de armen uitdeelde. Een uur geleden waren die hemden klaar gekomen en had zij haar tienjarig zoontje uitgezonden, om ze weg te brengen en het naailoon in ontvangst te nemen. In afwachting op zijne terugkomst had zij breiwerk ter hand genomen, en zoo zat zij dan naast Truitje te breien.

Wederom zuchtte zij.

Truitje begreep waarom moeder dit deed. Zij was een teergevoelig kind, dat dikwijls haar eigen leed en nood verborg, om moeders hart niet nog meer te bezwaren.

»Wat blijft Bart toch lang uit!» zei moeder. »Hij kon toch reeds terug zijn. Maar ik vrees, dat hij hier en daar voor een winkel is blijven staan, om naar al het moois te kijken.»

»Misschien is die mevrouw niet te huis,» zei Truitje »en moet Bart op haar in de

gang wachten. Dat is al meer gebeurd. Hij zal wel gauw komen.»

»Ik hoop het,» zei moeder.

Een paar oogenblikken zwegen moeder en kind. Er verliep nog zelfs een kwartier, maar hoe of moeder ook luisterde naar eenige beweging in het zijstraatje, zij hoorde den voetstap niet van haar zoontje.

»Moeder,» begon Truitje, »wil ik eens gaan zien waar Bart blijft? Ik weet den weg naar het huis van de Mevrouw zeer goed. Misschien kom ik hem tegen en zal hem tot spoed aansporen.»

De moeder dacht een oogenblikje na. Het zou haar niet hinderen een poosje alleen te zitten, maar het was zoo regenachtig; de straten waren glibberig en er was zoo-veel beweging in de stad van rijtuigen en menschen. Op St. Nicolaasavond is er altijd zooveel drukte en het zou kunnen gebeuren, dat haar dochtertje tusschen het gedrang kwam en verdwaalde.

Truitje kon raden wat moeder dacht.

»Ik zal zoo heel lang niet wegblijven, moeder,» zeide zij. »Ik zal gaan naar het huis van de Mevrouw, en als ik Bart daar niet aantref, terugkomen. Mogelijk weet de meid van de Mevrouw waar Bart is. Hij is misschien een anderen weg gegaan. En voor regen en wind ben ik niet bang. Dat weet moeder wel. Ik zal er mij goed inbakeren.»

»Maar zul je je onderweg niet te lang ophouden? je moet zoovele winkels voorbij!»

»Ik zal maar een oogenblikje hier en daar kijken, moeder,» antwoordde Truitje, die heel graag wat moois zag en ook wel eens zien wilde wat er op St. Nicolaasavond bij den koekbakker op de Grootte markt te koop lag. »Mag ik niet eens effentjes gaan kijken?»

Moeder was ook jong geweest, en toen zij nog een klein meisje was, had zij ook heel graag een blik geworpen in de winkels, zoodat zij dit kleine genoeg haar kind wel wilde vergunnen. Maar zij was toch bang, dat Truitje's begeerlijkheid zou opgewekt worden, als zij al dat lekkers zag. Truitje daarentegen meende dat zij al die heerlijke dingen best kon zien, zonder er naar te verlangen.

Eindelijk gaf moeder hare toestemming.

Truitje sloeg moeders dikken doek om hare schouders, zette haar hoedje op, gaf moeder een dikken zoen en onder den uitroep van: »Ik ben gauw weërom!» vloog zij de kamer uit.

II.

Moeder had wel gelijk gehad. 't Was druk — zeer druk op straat. De menschen verdrongen elkander voor de winkels of op de glibberige straten, en nu en dan kwam er een rijtuig aan, dat zich met moeite een weg door de menigte kon banen.

Truitje liep evenwel stil door. Zij was van plan eerst naar het huis van de Mevrouw te gaan, om te hooren of Bart daar geweest was, en als zij hem niet zag, zou zij langs een anderen weg, over de Groote markt, teruggaan, hopende hem daar aan te treffen bij den koekwinkel.

Toen zij bij het huis van die Mevrouw kwam, vernam zij van de meid, dat Bart er geweest was en de hemden gebracht had. Mevrouw was echter niet te huis en zou pas over een half uur terugkomen.

»O,» zeide Truitje, »dan weet ik wel wat mijn broertje zal doen. Hij zal hier en daar gaan kijken en wachten tot het half uur om is, om dan nogmaals zijn boodschap te verrichten en dan het geld te ontvangen. Ik heb dus ook nog tijd, en kan ondertusschen effentjes naar de Groote markt gaan, naar den winkel van den koekbakker.»

Zoo gezegd, zoo gedaan, en weldra stond zij voor den winkel. Er waren slechts weinig kijkers, die voor de winkelkasten stonden, maar de winkel zelf was vol heeren en dames, kinderen en dienstboden, die voor de toonbanken stonden en allerlei aanwezen en kochten. Truitje bleef buiten voor de winkelkast staan en drukte haar neusje tegen de ruiten, om goed te zien, wat daarin uitgestald was. Wat lagen daar heerlijke dingen! En hoe lekker rook het! De geur van de warme banket- of boterletters, die in menigte tot dicht bij de ruiten lagen, drong tot haar door. Zij kon hare oogen niet verzadigen met al het lekkers, dat zij aanschouwde. Daar stond een groote heer of vrijer van speculaas, in gezelschap van

eene dame, die een hoed met veëren droeg vol amandelen. En wat was dat speculaas dik en lekker bruin gebakken! Vlak voor haar lag op een bord een groot hart van banket, vol suiker, en versierd met roode en witte bloempjes, en daar naast stond een snoeperig mandje met chocolade-letters. Zij kon alles niet zien, nog minder tellen, maar mooi was het wat zij zag. O, wat zou zij er gaarne eens ingehapt hebben! Ja, zij wenschte nog meer. Was er maar iemand, die haar zulk een dikke letter van banket wou geven, zooals er daar wel tien — twintig op een rij lagen! Dan zou zij ze dadelijk naar huis brengen en ze met moeder en Bart deelen. Moeder had in geene jaren banket geproefd en zij — zij — Truitje nog nooit. Och, zij wou zoo graag eens weten hoe een banketletter smaakte.

De begeerlijkheid was haar hartje binnengeslopen, niettegenstaande zij gemeend had er tegen bestand te zijn. Kunnen wij het haar kwalijk nemen, dat zij zoo graag eens had willen proeven hoe lekker dat lekkers was?

In dit oogenblik kwam er uit den winkel van achter de toonbank eene hand, die een der banketletters uit de winkelkast nam en op de schaal lei, om het te wegen. Die hand was van een winkeljuffrouw, die de menschen bediende. Zij wikkelde die letter in een papieren zak en schoof ze op de toonbank naar een man, die er voor stond. Zij wachtte echter de betaling niet af en lette ook niet verder op dien man, daar zij andere koopers moest helpen, die reeds ongeduldig waren geworden, dat zij niet spoediger geholpen werden. Het stond ook zoo vol in den winkel en de andere winkeljuffrouwen hadden het allen even druk.

Truitje tuurde telkens door de ruiten naar binnen in den winkel en zag den man vlak bij den ingang voor de toonbank staan. Die man droeg een lange winterjas met zakken van binnen en van achteren. Truitje meende dat hij veel moest gekocht hebben, want de binnenzakken waren reeds vol, en nu en dan stopte hij ook een zakje met 't een en ander in de achterzakken, die reeds overvloedig gevuld waren. Onderwijl de man bezig was met weer een zakje met lekkers in den

achterzak te stoppen, zag Truitje een goud-tientje op de toonbank liggen. Dat het een goud-tientje was, wist ze heel goed. Toen vader nog leefde had zij er wel eens een gezien. Dit geldstuk was daar door een der koopers neergelegd, om daarmede iets te betalen, en de winkeljuffrouw had hem ook geld teruggegeven, maar wegens de drukte verzuimd het tientje in de lade te bergen. Nu lag het tientje tusschen eenige kleine pakjes, en toen de man met de lange jas de banketletter op nam en ze in zijn achterzak wilde stoppen, schoof hij — willens of niet willens, dat weet ik niet — het goud-tientje met de hand meê, zonder dat Truitje dit evenwel merkte, — waarna hij de banketletter, die groot en dik was, in den achterzak van zijn jas borg. Die zak was echter zoo vol, dat het pak er bijna uitstak. Daarop verliet die man den winkel en scheen veel haast te hebben, want hij liep met groote stappen de stoep af en de straat in. Waarschijnlijk had hij geen goed geweten, want onder het loopen keerde hij zich dikwijls om en keek naar den winkel, alsof hij bang was dat hem iemand nazat.

Truitje was ook heengegaan. Zij had nu lekkers genoeg gezien en meende dat het thans tijd werd, naar de straat te gaan waar de Mevrouw woonde en waar zij hoopte Bart te ontmoeten. Zij volgde den man, die denzelfden weg ging en vlug voortliep. Eensklaps ziet zij, dat het pakje met de banketletter, dat de man in den achterzak gestopt had, door de beweging naar boven schoof en op straat viel. Haastig bukte zij zich, raapte het op en liep nu den man achterna, roepende: »Mijnheer, mijnheer! U heeft wat laten vallen! Hier is het!»

De man keerde zich om, en bij het licht der straatlantarens kon Truitje zien dat hij geschrikt was. Ook kon zij dit hooren aan zijn stem.

»Wa — wat — wat is het?» vroeg hij bezende en zeer bedremmeld.

Truitje reikte hem het pakje toe en herhaalde wat zij daar straks had gezegd.

»Dat! Dat! Neen — 't is — ik weet het niet — dat!..... Houd het maar en eet het op!»

De man stotterde zóó, dat Truitje hem nauwelijks verstaan kon. Maar duidelijk had zij echter gehoord, dat zij het pakje houden en wat er in was opeten mocht. Zij wilde hem nog wat vragen, maar de man liep zoo haastig weg, alsof hem een booze hond achterna zat en was weldra in eene straat uit haar gezicht geraakt.

Truitje stond als vastgenageld op dezelfde plaats, waar zij het pakje met de dikke banketletter er in, opgeraapt had. Nog nooit was haar iets dergelijks gebeurd, en 't viel haar in 't eerste oogenblik moeilijk het voor waar te houden, dat dit lekkere pakje haar eigendom geworden was. Maar zij mocht er niet aan twifelen. De man had het haar gegeven, en zonder er nog verder over te denken, rende zij nu op weg naar huis, in het blijde gevoel hare moeder en Bart deelgenooten te maken van dit kostelijk geschenk.

En zie, juist op den hoek van het zijstraatje haalde zij Bart in, die haar vertelde, dat hij voor de tweede maal naar het huis van de Mevrouw geweest was, maar haar ook nu niet aangetroffen en dus ook geen geld ontvangen had.

»En nu hebben wij niets te eten!» riep Bart verdrietig uit.

»Wees maar stil, Bart,» zei zijn zuster op blijden toon. »Ik heb wat. Ik heb wat lekkers. Zoo lekker als je nog nooit geproefd hebt. Kom maar gauw meê.»

»Wat is het dan?» vroeg Bart, die het pakje in Truitjes hand zag.

»Wacht maar af tot we bij moeder zijn. Dan zal je het zien. Heb dus geduld.»

Zij liepen nu samen het straatje in en kwamen weldra in hunne woning.

III.

Tot hunne verwondering zagen zij moeder bezig met het vuur op den haard wat harder te doen branden en er een ketel water over te hangen. Een groot brood lag op tafel naast een zakje met koffie, en een bord waarop een klein stukje boter. Toen de kinderen hunne moeder vragend aanzagen, vertelde zij, dat daar straks de meid van Juffrouw Dinges er geweest was, die

haar het geld had gebracht, dat de juffrouw reeds sedert drie weken schuldig was gebleven. Toen was moeder dadelijk naar den kruidenierswinkel om den hoek gegaan, had koffie, boter en brood, benevens een weinig turf gekocht en daar straks een ketel met water op het vuur gezet, om de kinderen eens te verrassen.

Maar verbeeld u de verbazing van moeder, toen Truitje haar het pakje liet zien, haar vertelde wat er gebeurd was en dat de man het haar geschonken had. Moeder kon aan alles wat Truitje haar zeide, wel hooren dat haar dochtertje de waarheid sprak. Zij had haar nog nooit op een leugen betrappt en dus geloofde zij alles wat Truitje haar mededeelde.

»Ik vind het wel vreemd,» zeide zij, »dat de man u dat pakje ten geschenke heeft gegeven, maar het gebeurt wel eens meer, dat iemand bewogen wordt iets van het zijne af te staan. Hij zal het wel aan je gezien hebben, dat je arm waart en graag wat lekkers had. Heb je den man er wel voor bedankt?»

»Dat kon ik niet doen, moeder,» antwoordde Truitje, »de man liep zoo gauw weg.»

»Nu, het zij zo,» zei moeder. »Laat ons zien wat er in het pakje is.»

Truitje had eeds een bord gekregen en dit op tafel gezet. Bart hield, ongeduldig als hij was geworden, zijne oogen en ook zijn mond wijdopen. Hij was vol blijde verwachting, wan hij had reeds eventjes aan het pakje geroken en . . . . daar trok moeder een banketletter te voorschijn en lei het op het bord.

Beide kinderen waren stom van blijdschap en verbazing. Wat een prachtige banketletter! En hoe groot en dik! En wat rook zij lekker! Van alle kanten bekeken zij dit kostelijke geschenk en durfden er haast niet aan te raken.

»Moeder!» riep Bart eindelijk uit. »Mogen wij die letter helemaal alleenig opeten?»

»Dan krijg ik er zeker ook een stukje van,» zei Truitje.

»Hoor eens, zei moeder, »ik geloof dat het 't beste zakje is, te wachten tot het water kookt. Da zet ik wat koffie en zal

brood snijden, en als wij dan te zamen God gebeden en gedankt hebben, zullen wij eten en drinken, en als toegift een stukje van die banketletter smullen. Vindt je 't zoo niet goed?»

Truitje en Bart vonden het best. Zij hielpen beide moeder, die weldra klaar was met alles, en nadat moeder gebeden had, begon de maaltijd, waarbij Bart gedurig naar de heerlijke banketletter keek. Hij had dan ook het eerste zijn bord leeg, in de hoop dat nu moeder hem een stukje van dat banket zou geven, maar hij moest leeren wachten tot moeder en zus klaar waren.

Eindelijk — eindelijk nam moeder een mes, sneed voor ieder een stuk en lei het op hun bord.

Maar o! Wat smaakte dat lekker! Bart had wel eens gedroomd, dat hij in een koekbakkerswinkel was gekomen, en daar zoogesmuld had, dat hij er benauwd van geworden was, maar nu smulde hij in werkelijkheid, al was ook het stukje, dat moeder hem gegeven had, niet te groot. Moeder had gezegd, dat 't beter was niet alles in eens op te eten. Morgen zouden zij weer een stukje genieten.

Moeder zette toen het bord met het overige van de banketletter in een kast, en Truitje zorgde er voor, dat de kopjes en schoteltjes gereinigd werden.

Intusschen lag de groote papieren zak, waarin de banketletter geweest was, nog op tafel, en Bart nam den zak op, in de hoop er nog een paar kruimeltjes in te vinden. Hij keerde den zak om, hield er zijne vlakke hand onder, schudde hem uit en . . . . daar viel iets blinkends, iets zwaars op zijne hand.

»Moeder! Truitje! Zie eens wat daar uit den zak is gevallen!» riep hij,

Moeder en Truitje kwamen naar hem toe en . . . . wat zagen zij nu op zijne hand liggen?

Een goud tientje.

Moeder vond dit vreemd en raadselachtig. Een goud tientje in een zak met banketletter! Hoe is dat daarin gekomen?

Nu herinnerde zich Truitje wat zij gezien had, toen zij op straat voor de winkelkast van den koekbakker stond te kijken. Zij vertelde dit aan moeder, en meende, dat de man het gouden tientje van de toonbank had

geschoven en dat dit in den papieren zak was gevallen, zonder dat hij het gemerkt had. Dit was ook moeders meening. Als die man had geweten, dat het gouden tientje in den zak lag, dan zou hij de banketletter, den zak en het geldstuk niet aan Truitje gegeven hebben. 't Was wel vreemd, dat hij die banketletter weggaf en zoo bedremmeld was, maar de man had misschien veel haast. 't Kon ook zijn, dat hij zich niet al te wel gevoelde. Maar hoe het zij, vreemd was het toch. En wat het goud tientje betrof, moeder was van oordeel, dat zij het niet mocht houden.

„'t Is nu te laat,” zeide zij tot Truitje, „en de menschen in den winkel hebben het nog te druk, maar morgen vroeg moet je naar den winkel op de Groote markt gaan, het goud tientje aan een der winkeljuffrouwen geven en zeggen op welke wijze het in ons bezit is gekomen.”

Truitje maakte geen tegenbedenkingen. Den volgenden morgen wikkelde zij het goud tientje in een papier, begaf zich naar den winkel van den koekbakker en deelde daar

alles mede, wat moeder haar opgedragen had te zeggen. En nu kwam het uit. De juffrouw, die verzuimd had het goudstuk in de lade te bergen, had reeds overal rondgesnuffeld, daar zij bij het natellen van het ingekomen geld het tientje had gemist. Zij herinnerde zich heel goed den man met zijn lange jas en de vele zakken. Die man was haar wel bekend als een zonderling. Hij was niet wel bij het hoofd en zeer zenuwachtig. Waarschijnlijk had hij bij vergissing het goud tientje in den zak met de banketletter gestreken. Een dief was hij niet. Hij behoefde ook dit geld niet weg te nemen, daar hij een rijk man was, die gaarne aan armen menschen wel deed.

De winkeljuffrouw pres echter Truitje voor hare eerlijkheid, gaf haar een gulden ten geschenke en nog een grooten zak vol met speculaas en allerlei lekkers.

Niemand blijder dan Truitje!

En voor Bart was er veer gelegenheid tot smullen. Hij wenschte dat het altijd St. Nicolaas was.

DE JAPANSCH E POP.

Ik heb een vreemde pop gekregen

Van oome Jan;

Hij bracht ze voor een dag of negen

Meê uit Japan.

Maar o die pop! 'k Zag van mijn leven

Nooit een zoo raar!

Haar hoofd is heelmaal glad gewreven

En zonder haar.

Haar oogen houdt ze half maar open,

Zijn zwart als roet;

En 't lijkt of ze altijd — 'k wil 't niet hopen —

Een dutje doet.

Zij wil niet wandl'en en niet springen,

Kan ook niet staan;

En kijkt, als ik begin te zingen,

Mij slapend aan.

Ook heeft ze, 't is om vante schrikken —

Zoo'n breeden nond!

En lippen, o 't zijn zulke likken!

Meer plat dan ond.

Zij heeft twee lange hangnde ooren,

Net als een bi;

En is van achteren en vom

Zoo housterig.

Zij wil van geen manierenweten,

Wat ik ook do;

En houdt gewoonlijk bij 't eten

Haar lippen to

Beleefdheid schijnt ze niete kennen,

Geeft nooit eerzoen;

Ik vrees dat zij zich niet al wennen

Aan goed fatsen.